

Pels meandres del viure

MIREIA LLEÓ I BERTRAN

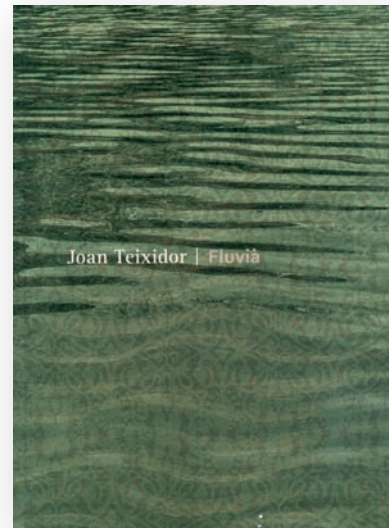
«Sense art, no puc viure». Amb aquesta màxima d'Eurípides s'inicia un bellíssim trajecte pels racons més estimats i significatius de la vida de Joan Teixidor. Aquest poeta olotí, nascut l'any 1913, és autor dels llibres de poesia *Poemes* (1932), *Joc partit* (1935), *L'aventura fràgil* (1937), *Camí dels dies* (1948), *El príncep* (1954), *Per aquest misteri* (1962) i *Quan tot es trenca* (1969), aplegats dins el recull de la seva obra completa *Una veu et crida*. Cap al final de la seva vida va escriure *Fluvià* (1989). Recorrent els espais de la memòria que aquest riu perfila, des de les terres de la Garrotxa fins a l'Empordà, Teixidor ens mostra una poesia narrativa en alguns casos (*La Font, Infantesa, Nadal, La casa*) junt amb poemes breus i intensos, amb un lirisme on es reconeix l'empremta d'un to elegíac, amb pinzellades existencialistes. Es tracta d'un llibre de final de trajecte, quan es pot fer inventari de la vida apresada, de la vida robada; quan l'experiència acumulada conflueix amb el record i pren tots els tons que els sentiments engendren. Persones, objectes, paisatges, creences i el que tenen d'humanitzador el dolor, la joia, la memòria. La senzillesa d'un riu comparable als paràmetres on s'alimenta i creix la poesia: la naturalitat de l'existència, l'empremta de l'amor, la presència dels altres, el que de captivador tenen la natura i l'entorn, la força del pensament i de la paraula. I la lentitud del temps que cal per fer germinar i créixer la veu poètica.

Al llibre trobem fragments com «Ignoràvem Renoir però ja el pressentíem» (pàg. 17) o «La vida és massa breu i l'art mai no s'acaba» (pàg. 59), perquè Joan Teixidor també fou crític d'art i crític literari, a més d'assagista i dietarista. Les seves preferències plàstiques foren el motor per escriure alguns dels poemes, apareguts en altres llibres anteriors. En la nova edició de *Fluvià*, acompanyen les 26 poesies de Teixidor una sèrie de

fotografies del tot suggerents, realitzades per l'arquitecte Xavier Vilagran, amb un tractament de superposició d'imatges tractades digitalment per Santi Vilagran. Es tracta d'un llibre curosament editat, a partir de la iniciativa de l'Associació Cultural Horitzó Blavíssim, entitat que manleva el seu nom d'un preciós poema: «El perfil de la muntanya era precís / i l'horitzó blavíssim. / Una mica d'or ho anava enriquint tot / i vaig pensar que no em calia res més, / que ja era prou això que se'm donava, / que el món arriba a plena maduresa / quan s'accepta com és i no preguntes» (pàg. 37).

Des de jove Joan Teixidor ja va mostrar una preferència per poetes com Rimbaud, Hölderlin o Rilke, i la seva obra mostra connexions amb Riba, Espriu o Vinyoli. Per a ell la poesia havia de fonamentar-se en realitats properes. Al pròleg de *l'Obra completa* de Clementina Arderiu va escriure: «La poesia ha de tenir la transcendència d'un coneixement, l'excés d'un amor, o la certesa d'una fe [...]». I al pròleg d'*Una veu et crida* expressà: «Sóc partidari, almenys per a mi, d'un llenguatge despulat, auster, gairebé elemental, no sols per raons de gust, sinó més aviat per simples raons de modèstia i, si voleu, per una última raó moral [...]». Aquesta austeritat queda reflectida al llibre *Fluvià*: «Penseu en mi com si fos una ombra, / allò que va quedar escrit sobre l'aigua. / Però sempre us he estimat / i això només em salva» (pàg. 29). L'estimació, la franquesa i la lleialtat són aspectes morals que perfilen una exis-

La senzillesa d'un riu comparable als paràmetres on s'alimenta i creix la poesia

JOAN TEIXIDOR

Fluvià

Associació Cultural Horitzó Blavíssim.
Olot, 2010. 78 pàgines.

tència. La tristesa sovint és present en els versos de *Fluvià* i en l'obra de Joan Teixidor en general. Es tracta d'una tristesa mesurada, fruit de l'experiència, el dolor i el descabdellament de la vida humana. *Fluvià* és un llibre de maduresa, on la veu de l'home s'alça amb força, convicció i serenitat. Després de la mort del seu fill gran a l'edat de set anys va escriure al llibre *El príncep*:

HISTÒRIA

Era un àngel que feia el seu camí i sojornava uns anys a casa nostra. Ens partírem el pa; tot era alegre. Ara torna a ser fora.

Molts anys després va escriure aquesta altra poesia, inclosa a *Fluvià* i que es pot veure com una continuació de l'anterior, on hi ha un nou cant a la vida, on se celebra de nou la culminació de l'estimació cap a un infant:

VARIANT D'UNA HISTÒRIA

Un àngel ha tornat a casa nostra. Ens partírem el pa una altra vegada. Que hi sojorni molts anys i que tot sigui alegre quan jo seré fora.

A partir de la nova edició de *Fluvià* podrem apreciar de ben a prop la bellesa, la generosa humanitat i l'elegància de la poesia de Joan Teixidor.